

Plan for pilotering for kompetanseutvikling i barnehageregion Nettverk nord 2019 – 2023

1.0 Hensikt

Hensikt med planen er å beskrive interaksjoner og samarbeidstiltak mellom barnehage, Universitets – og høyskolesektoren og kommunene som skal bidra til å nå mål for valgt satsing om pedagogisk ledelse i perioden 2019 – 2023. Hensikten med å pilotere er å prøve ut en ny ordning med barnehagebasert kompetanseutvikling.

2.0 Satsing

Ut fra barnehagenes tilbakemeldinger fra egen kartlegging av kompetansebehov i barnehageregion Nettverk nord har den enkelte kommune analysert og prioritert følgende område for kompetanseutvikling:

- Ledelse og pedagogisk ledelse
- Kollektive refleksjons- og læreprosesser knyttet til barnehagebasert kompetanseutvikling
- Planlegging, analyse og vurdering

2.1 Mål

Målet med kompetanseutviklingen er

- å sikre god ledelse, kvalitet og utvikling i barnehagene.
- Sikre organisasjonsutvikling gjennom kollektive læringsprosesser
- Styrke barnehagens pedagogiske praksis gjennom pedagogisk analyse og vurdering (Regionalt samarbeid for kompetanseutvikling - barnehageregion Nettverk nord, 2019 - 2023).

3.0 Organisering

Barnehageregion Nettverk nord tenker seg en oppstart av ordningen der en velger ut og arbeider med tre pilotbarnehager i lærende nettverk. For å få med flere barnehager, øke størrelsene på nettverkene og gi kompetanseløft til flere barnehager vil arbeidet bli organisert slik at flere barnehager kan koble seg på gjennom å være det vi har valgt å kalle for klyngebarnehager. Alle styrere og pedagogiske ledere i pilotbarnehagene, samt styrer og minimum to pedagoger fra klyngebarnehagene må være deltakende i nettverkene.

3.1 Innfasing av pilot- og klyngebarnehager

	2019-2020		2020-2021		2021-2022		2022-2023	
	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår
Budsj. 2019		Bhg A Suldal: Sand						
		Bhg B Vindafjord: Sandeid						
		Bhg C Haugesund: Bleikemyr						
Budsj 2020			Bhg D					
			Bhg E					
			Bhg F					
Budsj. 2021			Bhg G					
			Bhg H					
			Bhg I					
Budsj 2022					Bhg J (ikke lenger piloter)			
					Bhg K			
					Bhg L			

4.0 Kriterier for utvelgelse av pilot – og klyngebarnehager

- Ledelsen i barnehagen må ha et ønske om å delta i ordningen, prioritere ordningen og forplikte seg på å følge opp arbeidet med å være en pilot- og / eller klyngebarnehage
- Et år før oppstart som pilotbarnehage må aktuelle barnehager ha kartlagt og analysert seg og meldt inn sitt behov til sin kommune.
- De første pilot- og klyngebarnehagene må ha kapasitet til å delta i ordningen og være villig til å samarbeide med UH-sektoren
- Barnehagene deltar i fellessamlingene i henhold til årshjul
- Barnehagene har faste møtepunkter i sin barnehage: Pedagog-/leder-, avdelings-/base-møter og gode rutiner for faste personalmøter
- Pilot- og klyngebarnehagen må utarbeide en kompetanseutviklingsplan (Se mal under punkt 4.1)
- Barnehagene bør ha, eller på sikt kunne tenke seg å ta imot studenter fra HVL

På bakgrunn av dette vil det bli:

- Utarbeidet en avtale om regional kompetanseutvikling for pilot- og klyngebarnehage hvor det tydelig kommer frem ansvar og rollefordeling mellom barnehage, kommune og HVL (Se vedlegg).
- Stilt krav om at barnehagene må kartlegge seg ved oppstart, underveis og i slutfasen av piloteringen
- Stilt krav om at klyngebarnehagene deltar aktivt i lærende nettverk
- Stilt krav om at pilotbarnehagene forplikter seg til å dele erfaringer i lærende nettverk
- Stilt krav om at pedagogiske ledere og personalet deltar i utviklingsarbeidet og i implementeringen av det. Det blir også stilt krav om at alle er aktive i innsamlingen av dokumentasjon og i evalueringen av utviklingsarbeidet innad og utad barnehagen (eks artikler, rapporter med mer).

4.1 Mal for kompetanseutviklingsplan

Navn på barnehage:
Ledelse og ressursbruk Styrer har overordnet ansvar for planlegging, gjennomføring og evaluering av piloten sammen med HVL, mens de ansatte som er involvert har ansvar for utførelse av oppgaver og evaluering og justering underveis og i etterkant. <ul style="list-style-type: none">• Hvem blir involvert i ledelse av utviklingsarbeidet i barnehagen?• Hvordan skal hele barnehagen bli involvert? (Plangruppe, teamledere, tillitsvalgte ...)• Hvilken informasjon skal gis til personalet, eier og eventuelt barn og foreldre?
Utviklingsområde / hva som pilotes i barnehagen <ul style="list-style-type: none">• Overordnet tema og problemstilling• Konkretisering av valgt utviklingsområde med utgangspunkt i kartlegging/pedagogisk analyse• Krever utviklingsområdet faglige verktøy, utstyr eller særskilt kompetanse for fremdrift? (Observasjon, praksisfortellinger, refleksjon, dokumentering og eventuelt faglige tema, litteratur og artefakter)
Hovedmål og delmål

- Hvilke forventninger har barnehagen til å være pilot/klynge og hvilke mål ønsker dere å oppnå ved være pilot /klyngebarnehage?
- Hva ønsker dere å lære / utvikle? Samrefleksjon rundt målarbeid.
- Lag klare og oppnåelige mål og personlige mål, -SMARTE (Fløgstad og Helle, 2016, s. 61):
S = Spesifikke
M = Målbare
A = Aksepterte
R = Realistiske
T = Tidsbestemte
E = Evaluerbare

Tidsrom og omfang

- Hvor lenge skal utviklingsarbeidet vare?
- Hvordan skal arbeidet organiseres i barnehagen? (Tidsplan, møteplan, kontaktpunkt, arbeidsprosesser og rutiner)
- Hvordan skal brudd i møteplan og kontaktpunkt håndteres og dokumenteres?

Aktiviteter og fremdrift i utviklingsarbeidet etter den pedagogiske analysen

- Hva skal skje, og når? (Fremdriftsplan med milepæler)
- Hvordan skal arbeidet dokumenteres underveis på en strukturert måte? (Systematiske observasjoner, dagbok, loggbok, refleksjonsnotat, praksisfortellinger etc.)
- Hvordan skal dere sammen reflektere rundt dokumentasjonen og arbeide videre med nye tiltak
- Evalueringstidspunkt / hva skal evalueres, og når?
- Sluttevaluering / i hvilken grad oppnås hovedmål og delmål?
- Etter avsluttende pilotarbeid: Hva nå?

5.0 Årshjul for pilotering

NB! Årshjulet justeres underveis

Lærende nettverk:

A: Suldal: Sand barnehage

B: Vindafjord: Sandeid barnehage

C: Haugesund: Bleikemyr barnehage

D:

E:

F:

G:

H:

I:

J:

K:

L:

2019	Intervensjon	For hvem	Aktivitet
26. september	Kickoff-fagdag for pedagoger	Alle barnehager i den enkelte kommune	Barnehagebasert kompetanseutvikling, partnerskap og pedagogisk ledelse.
Oktober/ november	Utvelgelse av pilot og felles forståelse av lærende nettverk i AU. Lande <i>et utgangspunkt/en</i> modell for arbeid med lærende nettverk med pilot – og klyngebarnehager (se modell 6.7)	AU	Kommunene velger ut og forespør pilotbarnehager Utarbeide en plan for pilotering Utarbeide en avtale om regional kompetanseutvikling mellom aktørene i piloteringen.
3. desember	Lars Myhr	Alle styrere og pedagogiske ledere + UH og AU	Kvalitet i barnehagen, kartlegging, observasjon og analyse
13. desember	Om lærende nettverk	AU – sammen med styrere i pilotbarnehagene	Lærende nettverk for administratorer (AU) Karmøy kommune deler teori og erfaring.
2020	Intervensjon	For hvem	Aktivitet
7. januar	AU møte 9:00 - 15:00 Tysvær	AU	Ferdigstilling av pilotplan
5. februar	AU møte 13:30 - 15:30 HVL Haugesund	AU	Gjennomgang av pilotplan og planlegge nettverksmodell. Lars Myhr?
Januar / mars	Møte med styrere i hver av pilotbarnehagene	A, B, C og UH	Introduksjon og presentasjon: <ul style="list-style-type: none"> • Samtale med styrer • Avklare rammer for pilotering • Gjennomgang av avtale om regional kompetanseutvikling • Gjennomgang av datamateriell som barnehagen besitter; brukerundersøkelse, ståstedanalyse,

	Etablere kontakt og bygge relasjoner med barnehagene, og skape retning for arbeidet med pilotering.	Personalet i barnehagene og UH	rammeplanundersøkelse, rammer og planer for virksomheten etc. <ul style="list-style-type: none"> • Møte med pedagogiske ledere på ledermøte • Delta på personalmøte • Bli kjent • Om Rekom, barnehagebasert kompetanseutvikling og partnerskap. • Rolleavklaring • Avtale tid for oppfølgende møter og deltakelse
Februar/mars	Mellomarbeid med innleveringsfrist 21. Februar. UH besøker pilot-barnehagene	A, B, C og UH	Felles analysearbeid og avklare innhold HVL støtter pilotbarnehagen i pedagogisk ledermøte(ne) i arbeidet med å analysere pedagogisk praksis og knytte tema/problemstilling til sin kompetanseutvikling. Delta på personalmøte.
4. mars	Fagdag fylkesvise samarbeidsfora Stavanger	AU og styringsgruppa	
5.mars	Lars Myhr 09:00 – 15:00	Alle styrere og pedagogiske ledere + UH og AU	Kvalitet i barnehagen, kartlegging, observasjon og analyse.
30. mars	Frist utvelgelse av nye pilot- og klyngebarnehager	Kommunene	Velge barnehager for høsten 2020
30. mars	AU møte 09:00 – 15:00 Vindafjord		Plan for evaluering av ordningen.
20. april 09:30-15:00	Oppstart lærende nettverk for pilot- og klyngebarnehager	A, B, C og UH	OPPSTARTSSAMLING <ul style="list-style-type: none"> • Avklare forventninger/avtale om regional kompetanseutvikling • Organisering, bhg/UH • Pedagogisk ledelse og analyse • Om lærende nettverk

			<ul style="list-style-type: none"> • Hva er kritisk refleksjon og tenkning? • Utviklingsplan • Avtale videre arbeid (plan- og mellomarbeid). <p>1 times pilotsamling på slutten av dagen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avtaler for videre arbeid (møter, besøk, nettverk ...)
Mai/juni	UH besøker pilotbarnehager og veileder klyngebarnehager ved behov.	A, B, C og UH	<p>UH støtter pilot- og klyngebarnehagene i arbeidet med å lande tiltak knyttet til sitt kompetanseutviklingsbehov. Utarbeide og ferdigstille kompetanseutviklingsplan i pilotbarnehagene.</p> <p>Pilot- og klyngebarnehagene har klar presentasjon av barnehagen, problemstillinger, bakgrunn for valg av problemstillinger og tiltak.</p>
11. mai	AU møte 09:00 -12:00		
28. august	AU møte 9:00 -12:00		
August/ september	<p>Møte med styrere i hver av pilotbarnehagene</p> <p>Etablere kontakt og bygge relasjoner med barnehagene, og skape retning for arbeidet med pilotering.</p>	<p>D, E, F og UH</p> <p>Personalet i barnehagene og UH</p>	<p>Introduksjon og presentasjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtale med styrer • Avklare rammer for pilotering • Gjennomgang av avtale om regional kompetanseutvikling • Gjennomgang av datamateriell som barnehagen besitter; brukerundersøkelse, ståstedanalyse, rammeplanundersøkelse, rammer og planer for virksomheten etc. • Møte med pedagogiske ledere på ledermøte • Delta på personalmøte • Bli kjent • Om Rekom, barnehagebasert

			kompetanseutvikling og avtale om regional kompetanseutvikling <ul style="list-style-type: none"> • Rolleavklaring • Avtale tid for oppfølgende møter og deltakelse
16. september	Oppstart lærende nettverk, pilot- og klyngebarnehagene	D, E, F og UH	OPPSTARTSSAMLING <ul style="list-style-type: none"> • Avklare forventninger/avtale om regional kompetanseutvikling • Organisering, bhg/UH • Pedagogisk ledelse og analyse • Om lærende nettverk • Hva er kritisk refleksjon og tenkning? • Utviklingsplan • Avtale videre arbeid (plan- og mellomarbeid). 1 times pilotsamling på slutten av dagen <ul style="list-style-type: none"> • Avtaler for videre arbeid (møter, besøk, nettverk ...)
Høst 2020	UH besøker pilotbarnehager og veileder klyngebarnehager ved behov.	D, E, F og UH	UH støtter pilot- og klyngebarnehager i arbeidet med å lande tiltak knyttet til sitt kompetanseutviklingsbehov. Utarbeide og ferdigstille kompetanseutviklingsplan i pilotbarnehagene. Pilot og klynger har klar presentasjon av barnehagen, problemstillinger, bakgrunn for valg av problemstillinger og tiltak.
17. september	Lærende nettverk	A, C og UH (Randi og Sissel møter i hvert sitt nettverk)	
18. september	Lærende nettverk	B og UH	
25. september	AU møte 09:00 – 12:00		
1.oktober	Frist utvelgelse av nye pilot- og klyngebarnehager	Kommunene	Velge barnehager for våren 2021

Oktober	Lars Myhr		
12. november	Lærende nettverk	A og UH	
20. november	Lærende nettverk	B, C og UH	
November	Lærende nettverk	D, E, F og UH	Tid avtales på 1. samling 16. september
November	AU møte 09:00 – 12:00		
2021	Intervensjon	For hvem	Aktivitet
Januar	AU møte 09:00 – 12:00		
Februar	Lærende nettverk	A, B, C og UH	
Februar	Lærende nettverk	D, E, F og UH	
mars	Lars Myhr		
30. mars	Frist utvelgelse av barnehager- og klyngebarnehager	Kommunene	Velge barnehager for høsten 2021 og våren 2022
31. mars	AU møte 09:00 – 12:00		
Mars/april	Møte med styrere i hver av pilotbarnehagene Etablere kontakt og bygge relasjoner med barnehagene, og skape retning for arbeidet med pilotering.	G, H, I og UH Personalet i barnehagene og UH	Introduksjon og presentasjon: <ul style="list-style-type: none"> • Samtale med styrer • Avklare rammer for pilotering • Gjennomgang av avtale om regional kompetanseutvikling • Gjennomgang av datamateriell som barnehagen besitter; brukerundersøkelse, ståstedanalyse, rammeplanundersøkelse, rammer og planer for virksomheten etc. • Møte med pedagogiske ledere på ledermøte • Delta på personalmøte • Bli kjent • Om Rekom, barnehagebasert kompetanseutvikling og partnerskap.

			<ul style="list-style-type: none"> • Rolleavklaring • Avtale tid for oppfølgende møter og deltakelse
April	Oppstart lærende nettverk pilot- og klyngebarnehagene	G, H, I og UH	<p>OPPSTARTSSAMLING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avklare forventninger/ avtale om regional kompetanseutvikling • Organisering, bhg/UH • Pedagogisk ledelse og analyse • Om lærende nettverk • Utviklingsplan • Avtale videre arbeid (plan- og mellomarbeid). <p>1 times pilotsamling på slutten av dagen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avtaler for videre arbeid (møter, besøk, nettverk ...)
Vår 2021	UH besøker pilotbarnehager og veileder klyngebarnehager ved behov.	G, H, I og UH	<p>UH støtter pilot- og klyngebarnehager i arbeidet med å lande tiltak knyttet til sitt kompetanseutviklingsbehov. Utarbeide og ferdigstille kompetanseutviklingsplan i pilotbarnehagene.</p> <p>Pilot og klynger har klar presentasjon av barnehagen, problemstillinger, bakgrunn for valg av problemstillinger og tiltak.</p>
Mai	AU møte 09:00 – 12:00		
Mai			Midtveis evaluering
Mai	Lærende nettverk	A, B, C og UH	
Mai	Lærende nettverk	D, E, F og UH	
August	AU møte 09:00 – 12:00		
September	Lærende nettverk	D, E, F og UH	
September	Lærende nettverk	G, H, I og UH	
August/ september	Møte med styrere i hver av barnehagene	J, K, L og UH	<p>Introduksjon og presentasjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtale med styrer • Avklare rammer

	Etablere kontakt og bygge relasjoner med barnehagene, og skape retning for arbeidet.	Personalet i barnehagene og UH	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgang av avtale om regional kompetanseutvikling • Gjennomgang av datamateriell som barnehagen besitter; brukerundersøkelse, ståstedanalyse, rammeplanundersøkelse, rammer og planer for virksomheten etc. • Møte med pedagogiske ledere på ledermøte • Delta på personalmøte • Bli kjent • Om Rekom, barnehagebasert kompetanseutvikling og partnerskap. • Rolleavklaring • Avtale tid for oppfølgende møter og deltakelse
September	Oppstart lærende nettverk barnehage-med klynger.	J, K, L og UH	<p>OPPSTARTSSAMLING</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avklare forventninger/avtale om regional kompetanseutvikling • Organisering, bhg/UH • Pedagogisk ledelse og analyse • Om lærende nettverk • Utviklingsplan • Avtale videre arbeid (plan- og mellomarbeid). <p>1 times samling for barnehagene (ikke klyngebhg) på slutten av dagen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avtaler for videre arbeid (møter, besøk, nettverk ...)
Høst 2021	UH besøker - barnehagene og veileder klyngebarnehager ved behov.	J, K, L og UH	<p>UH støtter barnehage med klynger- i arbeidet med å lande tiltak og ferdigstille kompetanseutviklingsplan</p> <p>Barnehagene har klar presentasjon av barnehagen, problemstillinger, bakgrunn for valg av problemstillinger og tiltak.</p>

September	Lærende nettverk	D, E, F og UH	
September	Lærende nettverk	G, H, I og UH	
September	AU møte 09:00 – 12:00		
November	Lærende nettverk	D, E, F og UH	
November	Lærende nettverk	G, H, I og UH	
November	Lærende nettverk	J, K, L og UH	Tid avtales på 1. samling i september
November	AU møte 09:00 – 12:00		

6.0 Begrepsavklaring

6.1 Barnehagebasert kompetanseutvikling

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/kompetanseutvikling-i-barnehage-og-regional-ordning/>

Regional ordning skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom å vurdere sitt behov for kompetanseutvikling.

6.2 Partnerskap

Den regionale ordningen for kompetanseutvikling skal stimulere til godt samarbeid mellom barnehagemyndighetene, barnehageeiere, universiteter og høyskoler, fylkesmennene og andre aktører. Partnerskap kan ses på som en arena for samskapt læring og gjensidighet som endrer praksis.

6.3 Pilotbarnehage

Pilotering er en fin sjanse for utvalgte barnehager og UH-sektoren til å øve seg på barnehagebasert kompetanseutvikling. Ved å pilotere kan man finne ut hva som fungerer bra/mindre bra og en får mulighet til å avdekke og rette opp eventuelle feil eller svakheter ved ordningen.

Piloteringsfasen starter med at det lages et godt grunnlag for pilotering og evaluering. Det skal beskrives hva som skal piloteres, hva som må utarbeides i forkant av pilot, forventede resultat, hvem som skal involveres og hvordan piloten skal evalueres/måles. Planlegging av piloten er en gruppeprosess som må involvere styrer, pedagogiske ledere og øvrige ansatte. Styrer i den enkelte barnehage og UH vil i samarbeid utarbeide et forslag til utviklingsplan og lede arbeidet hvor de involverte rollene sammen blir enige om hovedpunktene, tidsplan og ansvar i piloteringsplanen.

Styrer har et overordnet ansvar for planlegging, gjennomføring og evaluering av piloten, mens de ansatte som er involvert har ansvar for utførelse av oppgaver og evaluering og justering underveis og i etterkant.

6.4 Klyngebarnehage

En klyngebarnehage er en barnehage som følger en pilotbarnehage og er i det samme lærende nettverket. På denne måten kan en klyngebarnehage også drive med utviklingsarbeid og øke evnen til refleksjon og læring ved å delta inn i et lærende nettverk. Klyngebarnehagene får oppfølging og veiledning av sin kommune og UH etter avtale.

6.5 Lærende nettverk

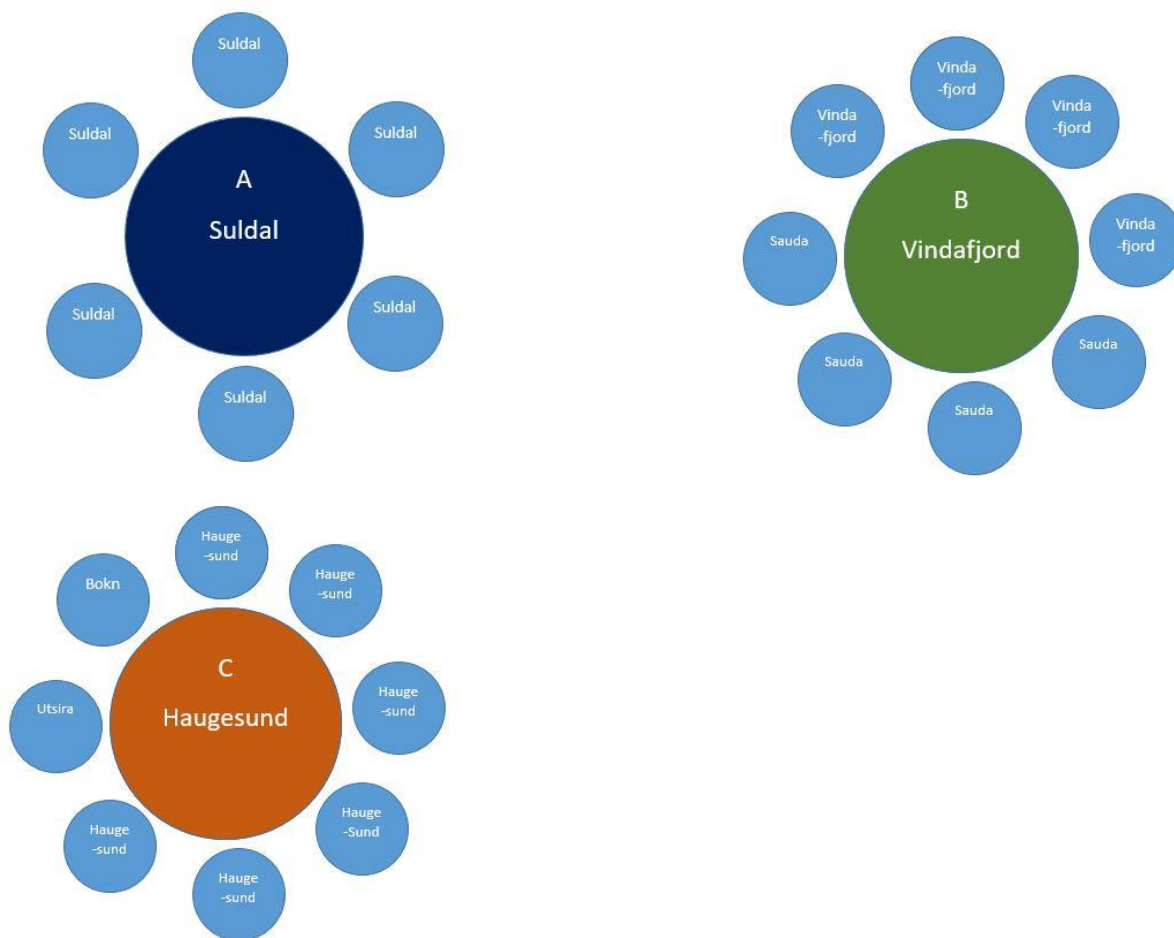
Lærende nettverk er i barnehageregion Nettverk nord en systematisk metode som bidrar til at ansatte i barnehagen etablerer arbeidsformer som bidrar til endring og utvikling av praksis. Lærende nettverk legger til rette for relasjonsbygging, samarbeid og faglig utvikling:

- Pilotbarnehagen er førende med sitt pedagogiske utviklingsarbeid knyttet til pedagogisk ledelse som gir rammer for innhold og drøftinger som skal skje i nettverket.
- Både pilot- og klyngebarnehagene deltar i lærende nettverk for deling av teoretiske og praktiske perspektiv samt kollektive refleksjoner.
- Barnehagene må ta ny kunnskap fra nettverket tilbake til egen barnehage og systematisk jobbe med innhold, tiltak og fremdrift av eget utviklingsarbeid.

6.6 Organiseringen av lærende nettverk og klynger

Organiseringen av lærende nettverk vil legges til rette for mellom barnehager og kommuner i barnehageregion Nettverk nord. Det er kommunene sammen med HVL som har ansvar for å drifte disse. Nettverksstrukturene skal til enhver tid oppleves som støttende og relevante for barnehagene og kommunene. God nettverksledelse vil være en viktig faktor for at nettverkene skal fungere som en styrking av barnehagelærerrollen og den pedagogiske praksis.

Eksempel på organisering: Modell 6.7, pilot- og klyngemodell (A, B, C)

7.0 Vurdering av ordningen

Barnehagene forplikter seg til å gjennomføre en kartlegging i starten av pilotering, underveis og i slutten av piloteringsperioden. Det er den enkelte kommune, i samarbeid med barnehagene og UH, som har ansvar for hvordan denne kartleggingen gjennomføres og hva som skal rapporteres på. Målet er å finne ut om ordningen og partnerskapet har ført til barnehagebasert kompetanseutvikling i pilotbarnehagen.

8.0 Avtale om regional kompetanseutvikling med pilot- og klyngebarnehager

Det vil bli utarbeidet avtale om regional kompetanseutvikling mellom UH og den enkelte pilot- og klyngebarnehage.

9.0 Økonomi

Pilotbarnehagene får ressurser til å dekke utgifter knyttet til den regionale ordningen i henhold til avtale. Utgiftene knyttet til ordningen som berører den enkelte barnehage, nettverksarbeid og kommunen blir dekket gjennom midler gitt av Fylkesmannen. Den enkelte barnehage vil bli tildelt ressurser til læremidler, vikarutgifter og overtidsbetaling i forbindelse med deltakelse i ordningen som utløser dette. Kommunene arrangerer lærende nettverk og vil ha utgiftene med arrangementene.

9.0 Kartleggingsredskaper

Det er mulig at vi må se på behovet for å utvikle felles kartleggingsredskaper og hvordan vi skal bruke disse for pilotbarnehagene og alle øvrige barnehager i regionen. Dette for å kunne nå målet om å sikre god ledelse, kvalitet og organisasjonsutvikling i barnehagene gjennom kollektive læringsprosesser, og styrke barnehagens pedagogiske praksis gjennom pedagogisk analyse og vurdering.

Det kan være hensiktsmessig å utarbeide et felles kartleggingsverktøy for barnehageregionen i Nettverk nord som er enkle i bruk for barnehagene og som fort kan fange opp barnehagene sine behov for utviklingsarbeid. Et slikt kartleggingsverktøy kan lettere favne interaksjonene og samarbeidstiltakene mellom barnehagene, Universitets – og høyskolesektoren og kommunene slik at en når mål for satsingen.

Kilder:

Fløgstad, T. R., & Helle, G. (2016). *Ledelse av verdistyrte barnehager*. Oslo: Kommuneforlaget